

3. A jóléti állam

A fogalmat a II. világháború után kezdték el széles körben használni (először Angliára)

Lényege: Az adott társadalom által minimálisan szükségesnek ítélt létfeltételek állami garانتálása (jövedelem, lakás, táplálkozás, egészség, oktatás, munka, stb.) alanyi jogon jár

Ideáltípusok:

1.) Reziduális jóléti modell

Az állami segítségnyújtás a marginális helyzetbe kerülők támogatására szorítkozik

2.) Teljesítménymodell

A támogatások a korábbi befizetések arányában történnek

3.) Intézményes újraelosztási modell

Cél minden állampolgár életesélyeinek az egyenlőség felé közelítése

Univerzális, alanyi jogon járó támogatások

4.) Szociális piacgazdaság modellje

Fő cél a megelőzés – a jól működő gazdaság megelőzi a szociális problémákat

Ideáltípusok a gyakorlatban:

1.) Liberális jóléti államok

- Reziduális jóléti modell
- Piaci logika a szociális ellátásban
- Alacsony szintű társadalombiztosítási programok
- Állami szerepvállalás korlátozott

2.) Konzervatív államok

- Hangsúlyos a státusdifferenciák megőrzése
- Erős egyházi befolyás a szociálpolitikai rendszerekben
- Szociális ellátások alapja a kötelező járulékfizetés

3.) Skandináv (szociáldemokrata) típus

- Univerzális szociálpolitikai ellátás
- Erős állami szerepvállalás
- A családok erős központi támogatása
- Törekvés a teljes foglalkoztatottságra

4.) Szocialista modell

- Kiterjedt, de alacsony szintű szolgáltatások
- Egyenlőségesszme hirdetése
- Szociálpolitika autonómiájának hiánya